

Відповіді
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження і рекомендації викладені у проєкті Експертного висновку галузевої експертної ради
щодо можливості акредитації освітньої програми
58608 Оптика, лазерна фізика,
рівень вищої освіти «Магістр», спеціальність 104 Фізика і астрономія

Ми вдячні членам галузевої експертної ради за ґрунтовний аналіз матеріалів акредитаційної справи ОНП «Оптика, лазерна фізика». Водночас при прийнятті остаточного рішення просимо врахувати наведені нижче відповіді на окремі зауваження.

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	
<p>У процесі постакредитаційного оновлення освітньої програми повною мірою врахувати вимоги Стандарту вищої освіти за спеціальністю <u>104 «Фізика та астрономія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти</u>, зокрема щодо змісту програмних результатів навчання та фахових (спеціальних) компетентностей. Привести у відповідність структурно-логічну схему ОНП та забезпечити чітке узгодження змісту освітніх компонентів із програмними результатами навчання і компетентностями програми.</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію. Її виконання буде здійснено з врахуванням кількох обставин:</p> <p>1) Саме за цією програмою (сформованою за спеціальністю 104) останній випуск буде здійснено 31 травня 2026 року. Тому у внесення змін до її опису немає потреби.</p> <p>2) Освітньо-наукова програма «Оптика, лазерна фізика» сформована за спеціальністю Е5 Фізика та астрономія, будувалася на основі Тимчасового стандарту вищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка другого (магістерського) рівня галузі знань Е - Природничі науки, математика та статистика спеціальності Е5 Фізика та астрономія (затверджений Наказом Ректора від «27» січня 2025 р. №6), який не містить РН "Розробляти та викладати фізичні або астрономічні навчальні дисципліни в закладах вищої, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної), загальної середньої та позашкільної освіти, застосовувати сучасні освітні технології та методики, здійснювати необхідну консультативну та методичну підтримку здобувачів освіти". Так само не міститиме РН новий стандарт який зараз розробляється НМР МОН України.</p> <p>Опис ОНП «Оптика, лазерна фізика» спеціальності Е5 буде приведено у відповідність негайно після його затвердження.</p>
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	
У наступній редакції ОНП забезпечити набуття здобувачами фахової	Дякуємо за рекомендації. Вони будуть враховані в новій редакції

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>компетентності СК07 (Здатність організовувати освітній процес та проводити практичні і лабораторні заняття з фізичних або астрономічних навчальних дисциплін у закладах вищої освіти) та досягнення програмного результату навчання ПРН14 (Розробляти та викладати фізичні або астрономічні навчальні дисципліни у закладах різних рівнів освіти, застосовувати сучасні освітні технології та методики, здійснювати консультативну та методичну підтримку здобувачів освіти»). З цією метою доцільно передбачити в структурі ОНП обов'язкові освітні компоненти методично-дидактичного спрямування, а також включити педагогічну (асистентську чи тьюторську) практику до переліку обов'язкових освітніх компонентів. Привести у відповідність до норм ЗВО та змісту ОНП робочу програму основної дисципліни "Асистентська практика". Не допускати порушення вимог Стандарту вищої освіти при перегляді ОНП.</p>	<p>опису програми за спеціальністю Е5.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p>	
<p>Рекомендуємо до початку наступного навчального року привести навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів у відповідність до вимог законодавства України щодо функціонування державної мови та інформаційної безпеки. З цією метою доцільно замінити або доповнити навчальні матеріали сучасними науковими джерелами українських та міжнародних видавництв.</p> <p>До кінця поточного навчального року запровадити системний аналіз результатів опитувань здобувачів освіти саме за даною освітньою програмою з метою своєчасного виявлення проблемних аспектів реалізації ОНП та використання отриманих результатів у процедурах внутрішнього забезпечення якості освіти.</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію.</p>
<p>Водночас у окремих силабусах (ОК1, ОК2, ОК17) залишаються російськомовні джерела, що потребує обов'язкового подальшого перегляду.</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію. Джерела в ОК1 будуть оновлені. Російськомовні джерела в ОК2 та ОК17 відсутні.</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p>	
<p>Гаранту ОПП, завідувачу випускової кафедри, декану факультету рекомендується посилити та регуляризувати системність обліку та моніторингу наукових здобутків науково-педагогічних працівників, зокрема забезпечити більш ретельну фіксацію публікаційної активності викладачів та її відповідність освітнім компонентам, які вони забезпечують. Доцільно також удосконалити внутрішні процедури аналізу зв'язку тематики наукових публікацій НПП із змістом дисциплін, що викладаються, та забезпечити регулярне оновлення відповідної інформації в документах освітньої програми і матеріалах, що подаються під час акредитації.</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію.</p>

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	
<p>До початку 2026/27 н.р. проаналізувати застосування чинних у ЗВО процедур внутрішнього моніторингу якості до освітньої програми, що акредитується. Вдосконалити систему внутрішнього забезпечення якості, враховуючи рекомендації, сформульовані за результатами попередньої та чинної акредитаційної експертизи. Службам, відповідальним за внутрішнє забезпечення якості у ЗВО, відповідальним особам, причетним до розробки, перегляду та реалізації ОП (декану, завідувачу випусковою кафедрою, гаранту ОП) рекомендуємо проводити попередній моніторинг матеріалів ОП, яка підлягає акредитації в НАЗЯВО.</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію. Науково-методична комісія фізичного факультету і гарант ОП вживуть заходів до неухильного дотримання процедур внутрішнього контролю якості ОП.</p>
<p>8.6. ГЕР встановила, що результати попереднього зовнішнього забезпечення якості вищої освіти <u>формально були враховані</u> під час підготовки матеріалів до поточної акредитації ОНП «Оптика, лазерна фізика». У звіті самооцінювання та відповіді ЗВО на зауваження ЕГ наведено інформацію про наміри вдосконалити структуру освітньої програми, зокрема щодо посилення практичної та дослідницької складової, а також уточнення забезпечення програмних результатів навчання. Водночас аналіз матеріалів акредитаційної справи свідчить, що рекомендації попередньої акредитації з результатом "умовна" були <u>враховані лише частково</u> та не інтегровані у чинну редакцію освітньої програми. Частина змін, на які посилається ЗВО у відповідях на зауваження експертної групи, відображена у новій редакції освітньої програми, яка не є предметом поточної акредитації і не була надана для розгляду НАЗЯВО. Це свідчить про те, що механізми реагування на результати попереднього зовнішнього оцінювання не забезпечили оперативного внесення необхідних змін до програми, за якою фактично здійснюється підготовка здобувачів. Крім того, окремі проблемні аспекти, які були предметом уваги під час попередньої акредитації (зокрема узгодженість структури програми з програмними результатами навчання та організація практичної і дослідницької підготовки), залишаються актуальними і під час поточної акредитаційної експертизи. Це свідчить про недостатню ефективність використання результатів зовнішнього забезпечення якості як інструменту системного вдосконалення освітньої програми. У сукупності зазначене дає підстави констатувати, що результати попередніх процедур зовнішнього забезпечення якості вищої освіти <u>враховуються закладом лише частково</u>. ГЕР погоджується з критичною оцінкою експертної групи та вважає, що освітня програма не відповідає вимогам підкритерію 8.6.</p>	<p>Враховуючи що у проекті висновку ГЕР визнається робота гаранта, факультету та Університету над вдосконаленням програми за результатами попередньої акредитації (<i>«результати попереднього зовнішнього забезпечення якості вищої освіти <u>формально були враховані</u>, «рекомендації <u>враховані лише частково</u>», тощо), а суттєвий недолік згідно коду 8.6.1 формулюється як «ЗВО НЕ аналізує результати зовнішнього забезпечення якості (попередніх акредитацій освітніх програм) за галуззю знань у закладі вищої освіти АБО не враховує їх і не надає цьому обґрунтованих пояснень.» просимо членів ГЕР не вважати 8.6.1 суттєвим недоліком та підтвердити оцінку Критерію 8 на рівні «В».</i></p>

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ГЕР	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p> <p>ГЕР рекомендує закладу вищої освіти до початку наступного навчального року забезпечити створення та впровадження внутрішньої процедури регулярного моніторингу, актуалізації та верифікації інформації, що оприлюднюється на офіційних вебсторінках структурних підрозділів, зокрема щодо наукових профілів, публікаційної активності та наукових здобутків науково-педагогічних працівників. Передбачити визначення відповідальних осіб за оновлення інформації, встановлення чітких термінів її перегляду, а також уніфікацію вимог до змісту та структури представлення таких даних з метою забезпечення їх повноти, достовірності та відповідності актуальному стану наукової діяльності викладачів.</p>	<p>Дякуємо. Запевняємо, що надана рекомендація буде доведена до керівництва структурних підрозділів.</p>